

รายงานผลการการเดินทางไปราชการ
ในฐานะวิทยากรบรรยายในกิจกรรมการสักการะองค์ทะเลลามา
และเยี่ยมชมสถานที่ศักดิ์สิทธิ์
ณ เมืองดาร์มซาล่า รัฐหิมาจัลประเทศ สาธารณรัฐอินเดีย
ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

๑. ชื่อโครงการ

วิทยากรบรรยายในกิจกรรมการสักการะองค์ทะเลลามา และเยี่ยมชมสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ณ เมืองดาร์มซาล่า รัฐหิมาจัลประเทศ สาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อเข้าสักการะองค์ทะเลลามา ผู้นำทางจิตวิญญาณของทิเบต พร้อมกับคณะกรรมการจัดงาน แลกเปลี่ยนพระภิกษุณานาชาติบาลีและสันสกฤต และเพื่อขยายขอบข่ายความรู้ด้านพระพุทธศาสนา ฝ่ายมหายานแบบทิเบต ให้แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

๓. กำหนดเวลา

๒๕ - ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

๔. สถานที่

เมืองดาร์มซาล่า รัฐหิมาจัลประเทศ สาธารณรัฐอินเดีย

๕. หน่วยงานผู้จัด

คณะกรรมการจัดงานแลกเปลี่ยนพระภิกษุณานาชาติบาลีและสันสกฤต

๖. หน่วยงานสนับสนุน

คณะกรรมการจัดงานแลกเปลี่ยนพระภิกษุณานาชาติบาลีและสันสกฤต

๗. กิจกรรม

วันจันทร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

- เดินทางจากประเทศไทยสู่เมืองดาร์มซาล่า รัฐหิมาจัลประเทศ สาธารณรัฐอินเดีย
- เดินทางเข้าสู่โรงแรมที่พักเมืองดาร์มซาล่า รัฐหิมาจัลประเทศ สาธารณรัฐอินเดีย

วันอังคารที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. เข้าชมพิพิธภัณฑ์ทิเบต (The Tibet museum) เมืองดาร์มซาล่า รัฐหิมาจัลประเทศ ซึ่งจัดแสดงประวัติความเป็นมาของชนชาติทิเบต ศาสนาและความเชื่อ การเมืองการปกครอง ประวัติวงศ์ทะไลลามะที่ ๑๔ แห่งทิเบต และการอพยพจากทิเบตมาสู่อินเดีย ศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ เป็นต้น และเข้าชมหอสมุดและหอจดหมายเหตุทิเบต (Library of Tibetan Works & Archives)

กิจกรรมบรรยายขณะเข้าชมพิพิธภัณฑ์ (The Tibet Museum) เมืองดาร์มซาล่า พิพิธภัณฑ์แห่งนี้จัดแสดงประวัติความเป็นมาของชาวทิเบต ประวัติวงศ์ทะไลลามะที่ ๑๔ แห่งทิเบต การอพยพสู่อินเดีย และการอนุรักษ์สืบทอดวิถีชีวิตและศิลปวัฒนธรรมทิเบตในอินเดีย

กิจกรรมบรรยายขณะเข้าชมหอสมุดและหอจดหมายเหตุทิเบต (Library of Tibetan Works & Archives)

เมืองดาร์มซาล่า สถานที่แห่งนี้จัดแสดงเอกสารโบราณ โบราณวัตถุ ภาพจิตรกรรม

ภาพถ่ายเก่า และเครื่องแต่งกายพื้นเมืองของชาวทิเบต

๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวันระหว่างทาง

๑๓.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. เข้าเยี่ยมชมและบรรยายเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมทิเบต ณ สถาบันนอร์บูลิงก้า (Norbulinga Institute) วัด ห้องเก็บคัมภีร์ และพิพิธภัณฑ์จัดแสดงชีวิตความเป็นอยู่ของชาวทิเบต

กิจกรรมการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับวัดและพิพิธภัณฑ์ ณ สถาบันนอร์บูลิงก้า

๑๗.๓๐ - ๑๙.๐๐ น. เข้าเยี่ยมชมและบรรยายเกี่ยวกับประวัติวัดและพุทธศาสนาเถรวาทแบบทิเบต ณ วัดกิ่วโต (Gyuto Monastery) ซึ่งเป็นทั้งวัด โรงเรียน มหาวิทยาลัยสงฆ์ และสถาบันต้นตระกูล รวมทั้งเคยเป็นที่ประทับขององค์กรรมาปะที่ ๑๗ ผู้นำนิกายคาถิกวะ ซึ่งเป็นนิกายที่ ๒ ของทิเบต โดยในช่วงเย็นได้เข้าร่วมการทำวัตรเย็นแบบทิเบต โดยเป็นการสวดมนต์ที่มีการใช้เครื่องดนตรีประกอบ และพระสงฆ์จะสวมหมวกเหลืองในระหว่างการทำวัตร อันเป็นลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมพุทธแบบทิเบต

กิจกรรมการบรรยายให้ความรู้ขณะเข้าชมวัดกิ่วโต (Gyuto Monastery) มหาวิทยาลัยสงฆ์ต้นตระกูล และร่วมพิธีทำวัตรเย็นแบบทิเบต

วันพุธที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

๐๗.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. เข้ากราบสักการะองค์ทะไลลามะที่ ๑๔ ผู้นำทางจิตวิญญาณของชาวทิเบต ณ วัดหลวงชุกลักคัง เมืองดาร์มซาล่า รัฐหิมาจัลประเทศ และเข้าชมวัดนัมเกลที่ตั้งอยู่หน้าวัดที่ประทับ

ขณะเดินทางเข้ากราบสักการะองค์ทะไลลามะที่ ๑๔ ผู้นำทางจิตวิญญาณแห่งทิเบต
ณ วัดชุกลักคัง พระราชวังที่ประทับ ณ เมืองดาร์มซาล่า

๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวันระหว่างทาง

๑๓.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. เข้าชมสถาบันสมาธิตุลีตา (Tushita Meditation Centre) และเยี่ยมชมชุมชนทิเบตที่เมืองแมค-ลอคกัณจ์ (McLeod Ganj) ซึ่งเป็นที่ตั้งของชุมชนชาวทิเบต ณ เมืองดาร์จิลิ่ง รัฐหิมาจัลประเทศ

กิจกรรมเข้าชมสถาบันสมาธิตุลีตา (Tushita Meditation Centre)

๑๙.๐๐ - ๒๐.๓๐ ร่วมกิจกรรมการร่ำวง Lhakar Goshai ที่ลานกิจกรรมเมืองแมค-ลอดกัณจ์ นำโดยกลุ่มชาวทิเบตในเมืองดาร์มซาล่าและเทนซิน มารีโกะ สตรีข้ามเพศคนแรกในประวัติศาสตร์ทิเบต การร่ำวงแบบพื้นเมืองของชาวทิเบตได้เริ่มจัดขึ้นทุกคืนวันพุธ หรือวัน Lakar ตามหลักโหราศาสตร์ทิเบต เชื่อว่าวันพุธเป็นวันที่เสริมกำลังให้แก่องค์ทะเลลามะ ซึ่งในขณะนี้ทรงมีพระชนม์ชีพมากแล้ว จึงมีผู้ริเริ่มให้ชาวเมืองดาร์มซาล่า ซึ่งเป็นเมืองที่องค์ทะเลลามะประทับอยู่นั้น หันมารับประทานอาหารมังสวิรัต เพื่อสร้างกุศลถวายแด่องค์ทะเลลามะให้มีพระพลานามัยแข็งแรงและมีพระชนม์ชีพยืนนาน และมีการรณรงค์ให้ชาวทิเบตแต่งกายด้วยชุดประจำชาติ และมีการจัดกิจกรรมจัดร่ำวงแบบพื้นเมืองขึ้นทุกคืนวันพุธในชุมชนทิเบตทั่วโลก เพื่อให้ชาวทิเบตได้มีพื้นที่ทำกิจกรรมร่วมกันทั้งเป็นการอนุรักษ์สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของทิเบตให้ยังอยู่ต่อไป

ร่วมกิจกรรมร่ำวงแบบพื้นเมืองในคืนวันพุธ หรือวัน Lakar
ที่ลานกิจกรรมบริเวณสถานีขนส่งเมืองแมค-ลอดกัณจ์ (McLeod Ganj)

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

๐๘.๐๐ - ๑๐.๑๕ น. เดินทางจากที่พักไปยังท่าอากาศยานเมืองดาร์จิลิง รัฐหิมาจัลประเทศ
สู่ท่าอากาศยานนานาชาติอินทิรา คานธี กรุงนิวเดลี

๑๑.๓๐ - ๑๒.๓๐ น. เดินทางเข้าชมกุฎุมินาร์ สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของกรุงนิวเดลี
ที่ได้รับประกาศให้เป็นมรดกโลกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๖ สิ่งก่อสร้างสำคัญคือหอคอยชานซึ่งเป็นหอคอยสุเหร่า
ที่สูงที่สุดในอินเดีย นอกจากสถาปัตยกรรมหินแกะสลักที่งดงาม ยังมีเสาเหล็กเก่าแก่ที่ไม่มีสนิม แสดงให้เห็นถึง
วิทยาการด้านการผสมโลหะที่ยอดเยี่ยมของอินเดียมาแต่โบราณกาล

กิจกรรมเข้าชมกุฎุมินาร์ กรุงนิวเดลี โบราณสถานที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก

๑๒.๓๐ - ๑๓.๓๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวันระหว่างทาง

๑๔.๐๐ - ๑๖.๓๐๐ น. เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรุงเทพฯ โดยได้รับความอนุเคราะห์จากภัณฑารักษ์และนักอนุรักษ์ประจำพิพิธภัณฑ์ที่เคยเดินทางมาปฏิบัติหน้าที่อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุจากพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เดลี มาให้ประชาชนชาวไทยได้กราบสักการะพร้อมพระธาตุของพระโมคคัลลานะและพระสารีบุตร มาต้อนรับคณะและนำกราบสักการะพระบรมสารีริกธาตุ ณ ห้องจัดแสดง Buddha Gallery

กิจกรรมบรรยายขณะเข้าชมโบราณวัตถุสำคัญในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรุงเทพฯ เดลี และกราบสักการะพระบรมสารีริกธาตุของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

วันศุกร์ที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

๐๗.๓๐ น. เริ่มเดินออกจากที่พัก กรุงนิวเดลี ไปยังท่าอากาศยานนานาชาติอินทิราคานธี กรุงนิวเดลี สาธารณรัฐอินเดีย เพื่อเดินทางกลับสู่ประเทศไทยโดยสวัสดิภาพ

๘. คณะผู้แทนไทย ๖ คน โดยมีผู้แทนจากกรมศิลปากร ดังนี้

๑. นางสาวพลอยชมพู ยามะเพวัน นักอักษรศาสตร์ชำนาญการ

๙. สรุปสาระของกิจกรรม

การเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ สืบเนื่องมาจากการที่คณะกรรมการจัดงานแลกเปลี่ยนพระภิกษุ นานาชาติบาลีและสันสกฤต ได้มีหนังสือเชิญให้ผู้บริจาคและคณะทำงานอาสาสมัครที่ช่วยงานจิตอาสา ในโครงการร่วมกิจกรรมเข้าเฝ้ากราบสักการะองค์ทะเลลามะที่ ๑๔ ผู้นำทางจิตวิญญาณของชาวทิเบต ณ วัดหลวงซุกลักคัง ที่ประทับ ณ เมืองดาร์มซาล่า รัฐหิมาจัลประเทศ และร่วมทัศนศึกษา และได้เชิญให้เข้าร่วมทัศนศึกษาเยี่ยมชมสถานที่สำคัญต่าง ๆ รวมทั้งร่วมกิจกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรมทิเบต ณ เมืองดาร์มซาล่า เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาหายานฝ่ายทิเบตและวิถีวัฒนธรรมของชาวทิเบตมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ผู้จัดได้เชิญให้ดิฉันร่วมบรรยายและนำชมสถานที่สำคัญทางพุทธศาสนา แก่คณะผู้เข้าร่วมโครงการ

ในครั้ง นี้ ได้เดินทางไปเยี่ยมชมสถานที่ต่าง ๆ ในเมืองดาร์มซาล่า ประกอบไปด้วยวัดทิเบต ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม พิพิธภัณฑ หอสมุด หอจดหมายเหตุ และสถานที่สำคัญทางวัฒนธรรม ร่วมกิจกรรม ทำวัตรเย็นแบบทิเบต และร่วมกิจกรรมการเดินรำแบบพื้นเมืองของชาวทิเบต จากนั้นได้แวะเยี่ยมชม โบราณสถานที่เป็นแหล่งมรดกโลก และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ณ กรุงนิวเดลี และกราบสักการะพระบรมอัฐิ ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทำให้เห็นวิธีการนำเสนอและจัดแสดงนิทรรศการและโบราณวัตถุ เอกสาร โบราณ และรูปแบบการจัดพิมพ์หนังสือที่จัดจำหน่าย ซึ่งมีข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาเกี่ยวกับ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศิลปวัฒนธรรมทิเบตและอินเดียอย่างยิ่ง

การเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับคณะเดินทางอย่างมาก โดยเฉพาะ การเข้าร่วมการทำวัตรเย็น และระบำพื้นเมืองทิเบตซึ่งมีความหมายมากกว่าการเล่นเพื่อความบันเทิง แต่เป็นการขับเคลื่อนการอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรมที่มีความเสี่ยงต่อการสูญสิ้นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ ซึ่งปัจจุบันกิจกรรมนี้ประสบความสำเร็จอย่างมาก มีชาวทิเบตในชุมชนต่าง ๆ ทั่วโลกเข้าร่วมกิจกรรม ดังกล่าว ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถนำไปตัวอย่างกรณีศึกษาการวางแผนขับเคลื่อนการส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตและสามารถดำรงอยู่ท่ามกลาง วัฒนธรรมที่แตกต่างได้อย่างกลมกลืน

๑๐. ข้อเสนอแนะจากการจัดกิจกรรม

การที่กรมศิลปากรพิจารณาอนุญาตและเปิดโอกาสให้บุคลากรได้เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มพูนประสบการณ์การทำงาน ตามที่หน่วยงานภายนอกมีหนังสือเชิญมายังกรมศิลปากรนั้น นอกจากการทำหน้าที่เป็นวิทยากรบรรยายความรู้ด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย - ทิเบต ตามภารกิจของหน่วยงานแล้ว กิจกรรมการเยี่ยมชมสถานที่สำคัญต่าง ๆ หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ยังมีความสำคัญในแง่การสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจให้ลึกซึ้งรอบด้านมากกว่าการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารเพียงด้านเดียว อีกทั้งการพบปะนักวิชาการผู้รู้ท้องถิ่นยังเป็นการสร้างเครือข่ายทางวิชาการให้กว้างขวางออกไปในระดับนานาชาติ ซึ่งอาจจะนำมาใช้ต่อยอดในการค้นคว้างานวิชาการได้ต่อไปในอนาคต ดังนั้น หากกรมศิลปากรพิจารณาสนับสนุนให้บุคลากรได้เข้าร่วมกิจกรรมระหว่างประเทศประเภทนี้มากขึ้น จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคนและพัฒนางานด้านวิชาการให้แก่กรมศิลปากรได้ดี